

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Канюс Інна	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК	478
Дьякова Альона	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Климова Світлана,	УКРАЇНА І ЄС: НОВІ МОДЕЛІ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ	482
Волоснікова Наталія	КРИЗИ	
Яцина Вікторія		
Корогодова Олена,	ВПЛИВ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ У ЄВРОПІ НА ЗМІСТ	485
Черненко Наталія,	НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕЖАХ ПІДГОТОВКИ	
Глущенко Ярослава	ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазорчик Віктор	ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ	488
	УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК	
	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Маршаєв Вадим	ГОЛОВУВАННЯ ДАНІЙ В РАДІ ЄС (ЛИПЕНЬ – ГРУДЕНЬ	492
	2025 Р.): ВНЕСОК У ПРИСКОРЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
	УКРАЇНИ	
Мілова Марія	ПРОБЛЕМНА ЄВРОПА: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	494
Naumkina Svitlana,	TRANSBORDER COOPERATION AS AN INSTRUMENT	498
Khevtsuriani Amiran	OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION: THE	
	INSTITUTIONAL AND COMMUNICATIVE DIMENSION	
Павленко Артем,	КОНЦЕНТРАЦІЯ КАПІТАЛУ ТА СТРУКТУРА ПОПИТУ	500
Тимошенко Наталія	ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Павлік Вікторія	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРОТИДІЇ	504
Соколовський Максим	ТЕРОРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Павлович Анна,	РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА	507
Тимошенко Наталія	ПАРТНЕРСТВ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ	
	ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	
Соколовська Ольга	УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ:	509
	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА	
Столяренко Оксана,	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В	513
Столяренко Олена	КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО	
	ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	
	ТА ВИКЛИКИ	
Тодоров Ігор	ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇНИ	516
	ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (2022-2026 РР.)	
Харламов Михайло	ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСКОРДОННУ ВЗАЄМОДІЮ	519
	ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗІ СЛУЖБАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗАХІДНИХ	
Хачик Євгеній	ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА	521
	МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ	
Юрженко Альона,	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ПІДГОТОВКИ СУДНОВИХ	523
Дягилева Олена,	МЕХАНІКІВ: РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМ ПОДВІЙНИХ	
Кононова Олена	ДИПЛОМІВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ	
	АКАДЕМІЇ	
Юрченко Микола,	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	527
Ніцевич Аліна	ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В	
	УКРАЇНИ	
Ярмолинська Яна	ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ: ВІД	530
	ПОЛІТИЧНОГО ВИБОРУ ДО ОНТОЛОГІЧНОЇ	

Климова С. О.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри загальної економічної теорії
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Волоснікова Н.М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри загальної економічної теорії
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Яцина В.В.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри загальної економічної теорії
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

м. Харків, Україна

УКРАЇНА І ЄС: НОВІ МОДЕЛІ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ КРИЗИ

Після Другої світової війни європейські країни усвідомили, що лише через співпрацю та інтеграцію можливе досягнення стабільності, економічного розвитку й запобігання новим конфліктам. Так з'явилася ідея Європейського Союзу - спільноти держав, об'єднаних не лише економічними інтересами, а й спільними цінностями демократії, верховенства права та поваги до прав людини. Для України, що з часу відновлення незалежності у 1991 році декларувала курс на європейську інтеграцію, вступ до ЄС став не просто зовнішньополітичним пріоритетом, а питанням національної безпеки та виживання в умовах російської агресії.

Повномасштабна війна, розв'язана Росією у 2022 році, докорінно змінила геополітичний контекст. Україна постає не лише як країна, що прагне до Європи, але й як форпост захисту європейських цінностей від авторитаризму [1]. Сучасний етап розвитку відносин між Україною та Європейським Союзом характеризується глибокими трансформаціями, що зумовлені одночасним впливом безпекових, економічних та політичних криз. Енергетична нестабільність, посилення глобальної конкуренції, міграційні виклики та внутрішні суперечності в самому ЄС формують нову реальність, у якій традиційні підходи до європейської інтеграції потребують перегляду. За цих умов інтеграція України до Європейського Союзу вже не може розглядатися

виключно як довготривалий класичний процес поступового наближення до стандартів ЄС. Вона набуває рис прискореної, багаторівневої та функціональної моделі входження до європейського простору. Україна отримала статус кандидата на вступ до ЄС у 2022 році, а у 2024 році офіційно стартували переговори щодо членства [2]. Це стало історичним рішенням, яке засвідчило зміну стратегічного бачення Євросоюзу.

Однією з нових моделей інтеграції є поетапна секторальна інтеграція, коли держава-кандидат поступово включається до окремих політик та ринків Європейського Союзу ще до формального набуття членства. Україна вже має практичний досвід такого формату. Зокрема, відбулося поглиблення торговельної співпраці в межах Угоди про асоціацію, розширення транспортного «безвізу», інтеграція до енергетичної системи Європи ENTSO-E, а також посилення цифрової співпраці. Такий підхід дозволяє Україні отримувати конкретні економічні переваги вже зараз, а ЄС — поступово адаптувати внутрішні механізми до майбутнього розширення.

Другою важливою моделлю стає інтеграція через безпекове партнерство. Російська агресія продемонструвала, що безпека Європи є неподільною, а Україна відіграє ключову роль у стримуванні зовнішніх загроз. Саме тому співпраця між Україною та ЄС дедалі більше виходить за межі суто економічного порядку денного. Розвиток оборонної промисловості, координація санкційної політики, участь України в європейських безпекових ініціативах і спільні програми відновлення формують новий вимір інтеграції, де Україна виступає не лише отримувачем підтримки, а й донором безпеки для Європи.

Третьою моделлю можна вважати інтеграцію через відбудову та модернізацію. Післявоєнне відновлення України об'єктивно пов'язане з фінансовими ресурсами, технологіями та стандартами Європейського Союзу. Це означає, що процес реконструкції держави водночас стає процесом європеїзації економіки, інституцій та інфраструктури. Відбудова транспортної системи, енергетики, житлового сектору, цифрового управління та промисловості може здійснюватися на основі норм ЄС, що значно прискорить інтеграцію України до спільного ринку.

Окрему роль відіграє інтеграція через людський капітал. Мільйони українських громадян отримали досвід життя, навчання та роботи в країнах Європейського Союзу. Це створює безпрецедентний рівень соціальної та культурної взаємодії між Україною та ЄС. Українці вже інтегровані у європейський освітній, трудовий та гуманітарний простір, що в перспективі стане важливим чинником інституційного зближення. Людський вимір інтеграції нерідко виявляється не менш значущим, ніж формальні переговорні процедури.

Водночас нові моделі інтеграції супроводжуються і суттєвими викликами. Серед них — втома частини європейських суспільств від війни, зростання популізму, бюджетні суперечки всередині ЄС, побоювання щодо конкуренції на аграрному ринку, а також складність одночасного проведення реформ в умовах воєнного стану [3]. Крім того, Європейський Союз змушений шукати баланс між підтримкою України та збереженням внутрішньої єдності. Саме тому майбутня інтеграція, ймовірно, матиме більш гнучкий і багаторівневий характер, ніж попередні хвилі розширення.

Україна, зі свого боку, повинна продовжувати системні реформи у сфері правосуддя, боротьби з корупцією, державного управління, захисту конкуренції та економічної прозорості. Війна не скасовує необхідності реформ, а навпаки — робить їх критично важливими для довіри з боку європейських партнерів. Ефективність внутрішніх перетворень значною мірою визначатиме темпи просування до членства.

Таким чином, можна зробити висновок, що сучасна інтеграція України до Європейського Союзу відбувається в умовах глибокої кризи, яка одночасно створює нові ризики та нові можливості. Класична модель розширення поступово доповнюється секторальною, безпековою, інфраструктурною та соціальною інтеграцією. Україна вже сьогодні стає частиною європейського простору в багатьох сферах, навіть до формального вступу. Це означає, що нинішня криза не зупинила євроінтеграцію України, а навпаки — стала каталізатором появи нових моделей зближення між Україною та ЄС.

Література:

1. Залужний В. Старий світовий порядок зруйновано. Нова архітектура Європейської безпеки без України неможлива. Виступ на безпековій конференції у Chatham House, 6.03.2025. *LB.ua*. 2025, 6 березня. URL: https://lb.ua/blog/valeriy_zaluzhnyi/664272_stariy_svitoviy_poryadok_zruynovano.html
2. European Council (2024). European Council conclusions, 21-22 March 2024. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/ukraine>
3. Klymova S. O. Ukraine and the EU: Integration in the Context of Geopolitical Transformations. Monograph. Kharkiv: National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”, 2026. 128 p.

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції